

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2010. évi november hó 5. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a sikkasztás büntette és más bűncselekmény miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Baranya Megyei Bíróság 12.B.390/2009/20. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlott vagyon elleni cselekményét a Btk.317.§ (1) bekezdésének I. fordulatában meghatározott és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntettének minősíti;
- a terhére megállapított, a Btk.289.§ (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott számvitel rendjének megsértése vétsége helyesen a Btk.16.§-a szerinti kísérlet;
- a szabadságvesztés végrehajtását 5 (öt) évi próbaidőre felfüggeszti;
- a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a tényállás I. pontjában írt cselekmény vádtól eltérő minősítése miatt, továbbá hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetés kiszabása érdekében, míg a vádlott és a védő enyhítésért, végrehajtásában

próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés alkalmazása végett jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot - a Be.348.§ (1) bekezdése alapján - az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjában írtakra - az iratok tartalma, továbbá ténybeli következtetés alapján az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- A vádlott egyedüli hozzátartozóként gondoskodik a 89 éves, állandó orvosi ellenőrzést, gyógyszeres kezelést és ápolást igénylő édesanyjáról (*dr. T. D. háziorvos igazolása*).
- Mellőzi a másodfokú bíróság a határozat 8. oldalának utolsó bekezdését, ennek helyébe a következő szövegrész került:

A vádlott a fenti cselekményével összesen 134.148.563 forint értékű gépet értékesített a tulajdonjog fenntartására vonatkozó szerződési rendelkezés megsértésével, és ezzel ugyanilyen nagyságú kárt okozott. Az okozott kárból 100.500.000 forintot megtérített, így a meg nem térült kár összege 33.648.563 forint volt.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szem előtt tartásával, a hatályon kívül helyező határozat okainak és indokainak a figyelembevételével folytatta le. Rendkívül körütekintően, olyan alapossággal, hogy a ténybeli és jogi kérdésekben megnyugtatóan állást lehetett foglalni.

Az ügy legfontosabb részleteinek a felderítését okiratok, illetve egyező tartalmú bizonyítékok könnyítették meg. Leginkább az, hogy a **kft1** tulajdonát képező faipari gépek sorsát mindvégig nyomon lehetett követni, miután a szerződések, továbbá a berendezések azonosítását szolgáló mellékletek hiánytalanul rendelkezésre álltak. Így nem volt akadálya a megállapodások polgári jogi szempontú elemzésének, tartalmi értékelésének.

Ellentmondás mindössze a **kft2**. részéről történő teljesítés következményeit érintően merült fel, arra visszavezethetően, hogy a vádlotti védekezés szerint a 2003. évi február hó 27. napján lebonyolított 95 millió forintos banki átutalást követően a **kft1** -

a szóban forgó összeg erejéig - egyes gépek tulajdonjogát átruházta. Ezt azonban több körülmény is cáfolta; mindenekelőtt a sértett gazdasági társaság jogi képviselőjének a nyilatkozata, valamint az a tény, hogy a vádlott erre vonatkozó okiratot nem tudott bemutatni.

E kérdésekkel az elsőfokú bíróság igen részletesen foglalkozott, az indokolási kötelezettségének messzemenően eleget tett. Fellebbezésekkel egyébként sem támadott tényállása kizárólag a téves jogi álláspontja miatt szorult helyesbítésre, abban a részében, melyben e cselekmény legfontosabb jellemzőit, illetve annak a vagyoni jogi következményeit összegezte.

A fentiek szerint kiegészített, illetve helyesbített tényállás tehát megalapozott, így az - figyelemmel a Be.352.§ (2) bekezdésében írtakra - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

A cselekmények minősítése azonban nem felel meg az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az irányadó tényállás I. pontjának rövid lényege szerint a **kft2** képviseletében eljáró vádlott ugyanazon a napon, 2003. február 10-én két adásvételi szerződést kötött. Előbb B.....n, ekkor olyképpen, hogy a **kft1**-től 134.148.563 forint értékben faipari gépeket vásárolt, melyek tulajdonjogát az eladó az utolsó vételárrészlet kifizetéséig fenntartotta. Ugyanakkor - figyelmen kívül hagyva e korlátokat - később később újabb megállapodást is aláírt, ezúttal P.....n, most már úgy, hogy a szóban forgó termelőeszközöket értékesítette egy k.....i székhelyű cégnek.

A Btk.318.§ (1) bekezdése értelmében csalást követ el az, aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz.

E törvényi tényállás elemei a vizsgált cselekmény vonatkozásában csak részben valósultak meg.

A vádlott - a második szerződés megkötésekor - a **kft2** -t a faipari megmunkáló gépek és a zárt rendszerű felületkezelő berendezés tulajdonosaként tüntette fel, azt a látszatot keltve, mintha jogosult lenne azok értékesítésére, a tulajdonjog átruházására. Ezzel a szerződéses partnerét nyilvánvalóan megtévesztette, illetve a műszaki berendezések továbbadásával kárt is okozott a **kft1** -nek, miután az később sem a teljes vételárhoz, sem pedig a gépeihez nem jutott hozzá.

Ugyanakkor a jogtalan haszonszerzési célzat - a másodfokú bíróság megítélése szerint - már nem volt tetten érhető. A termelőeszközök forgalmi árában kifejezett teljes elkövetési értékre semmiképp, miután a vádlott a szerződésben rögzített

határidőn belül 95 millió forintot kifizetett a sértettnek. Ezt - jelentős késéssel ugyan - még további 5,5 millió forint átutalása is követte: két részletben, 2003. július 10-én és 17-én.

Teljesítési készség hiánya tehát legfeljebb a ki nem fizetett 33.648.563 forint vonatkozásában állapítható meg. Az előzményekre is tekintettel azonban kétséget kizáró bizonyossággal semmi sem igazolta azt, hogy ennek törlesztése már *eredetileg* sem állt volna a vádlott szándékában. A megállapodás aláírásakor ugyan nem rendelkezett megfelelő pénzüsszeggel, de ez a helyzet utóbb átmenetinek mutatkozott, miután a **kft3** a maga részéről szerződésszerűen teljesített és 2003. február 25-én 153,75 millió forintot a **kft2** rendelkezésére bocsátott.

Ebből következően e cselekmény büntetőjogi értékelésekor a tulajdonjog fenntartására vonatkozó rendelkezés megsértéséből kellett kiindulni. Abból tehát, hogy a vádlott az adásvételi szerződés keretében rábízott és számára idegen vagyontárgyakat - a dolog feletti uralom végleges gyakorlásával - értékesítette.

E cselekmény minősítése az eltulajdonított gépek értékéhez igazodik, annak hangsúlyozásával, hogy ahhoz a hátralékként nyilvántartott használati díjat nem lehetett hozzáadni.

A tényállás II. pontjában írt gazdasági bűncselekmény befejezett alakzatához a vagyoni helyzet áttekintésének a megnehezítésében, illetve megghiúsításában testet öltő üzleti, hitelezői érdeksérelem szükséges. Ez - a több éve következetes ítélkezési gyakorlat szerint - a gazdálkodás rendjének az átvilágítását célzó ellenőrzéssel következik be, annak hiányában csak kísérlet állapítható meg.

Márpedig a **kft2** vonatkozásában ilyen hatósági vizsgálatra nem került sor.

A fentebb kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság a vádlott cselekményeit

- a Btk.317.§ (1) bekezdés I. fordulatában meghatározott és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntettének (tényállás I. pont), és
- a Btk.12.§ (2) bekezdése értelmében folytatólagosan elkövetett, a Btk.289.§ (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott számvitel rendjének megsértése vétségének - a Btk.16.§-a szerinti - kísérleteként (tényállás II. pont) minősítette.

Következésképpen a vádtól eltérő minősítést sérelmező ügyészi fellebbezés alaposnak bizonyult.

A 2010. évi LVI. törvény a Büntető Törvénykönyv több rendelkezését megváltoztatta; olyképpen, hogy - a 2010. évi augusztus hó 9. napjával kezdődő hatállyal - a szabadságvesztés kiszabásakor újra a büntetési tétel ún. középértékét tette irányadóvá. Ez nyilvánvalóan szigorúbb megítélést eredményezne, ezért a jelen ügyben - figyelemmel a Btk.2.§-ában

megfogalmazottakra - az elkövetés idején hatályos rendelkezéseket kellett alkalmazni.

A Btk.12.§ (1) bekezdése, illetve a Btk.85.§ (1)-(3) bekezdése alapján két évtől tíz évet el nem érő tartamú halmazati büntetés volt kiszabható.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen tárta fel, a megváltozott minősítésre figyelemmel azonban azok kiegészítése vált szükségessé.

További enyhítő körülmény a tényállás II. pontjában írt cselekmény kísérleti jellege. A hozzátartozóról történő gondoskodás nyomatékát ugyanakkor jelentős mértékben megnövelte az, hogy a vádlott nem pusztán a gyermekeinek, hanem az idős kora és betegségei miatt állandó ápolást igénylő édesanyjának is támaszt nyújt.

A vagyon elleni bűncselekmény tárgyi súlyának a meghatározásakor nem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy a tényleges joghátrányt - noha a minősítést is meghatározó elkövetési érték 134.148.563 forint volt - a sértett mindössze 33.648.563 forint összegben szenvedte el; ez a meg nem térült kára.

E kiegészítések ellenére is helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a büntetési tétel alsó határával egyező tartamú szabadságvesztést szabott ki. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a büntetlen előéletű vádlottal szemben, közel nyolc esztendővel a súlyosabb bűncselekmény elkövetése után, a Btk.37.§-ában megfogalmazott célok a börtönbüntetés végrehajtása nélkül is elérhetőek, ezért azt - a Btk.89.§ (2) bekezdése alapján, a Btk.89.§ (3) bekezdésében írt keretek között - öt év próbaidőre felfüggesztette.

Ezzel egyidejűleg a közügyektől eltiltás alkalmazását nyilvánvalóan mellőzni kellett.

Az enyhítésre irányuló jogorvoslati kérelmek tehát eredményre vezettek.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság - a Be.372.§ (1) bekezdése alapján - az elsőfokú bíróság ítéletének a cselekmények minősítésére, valamint a büntetőjogi jogkövetkezményekre vonatkozó részét megváltoztatta.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, így azokat a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

P é c s, 2010. november 5.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró

A Baranya Megyei Bíróság 12.B.390/2009/20. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.168/2010/6. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2010. évi november hó 5. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke